

wystawa dokumentów i źródeł historycznych świadczących o polskości Ziemi Człuchowskiej, Zjazd b. bojowników o polskość Ziemi Bytowskiej, zjazd pisarzy Ziemi Zachodnich w Dusznikach. Redakcja „Kuriera Polskiego” ogłosiła ankietę do czytelników pt. „Ziemie Zachodnie i ty”.

W okresie „Tygodnia” cała prasa polska zamieszczała obszernie artykuły i informacje z różnych dziedzin życia na Ziemiach Zachodnich. W „Trybunie Ludu” z dnia 11 maja 1958 r. ukazał się pt. „Dziś i jutro Ziemi Zachodnich” wywiad z wicepremierem Z. Nowakiem, przewodniczącym Komisji dla Rozwoju Ziemi Zachodnich. Oto fragment wypowiedzi, dotyczący rozwoju przemysłu na Ziemiach Zachodnich:

„... chciałbym przypomnieć fakt, że przemysł tutejszy zniszczony został w czasie wojny w ponad 60%. Nasz bilans otwarcia był więc opłakany.

Kilkadziesiąt propagandowych — tzw. naukowych placówek rewizjonizmu niemieckiego, głosząc dowolne tezy o rozwoju gospodarki polskiej na obszarach nadodrzańskich i nadbałtyckich — zgola niedostatecznym wedle ich ujęcia — opiera się na danych z roku 1938 lub 1939, w najlepszym razie z 1944 — jak gdyby nie było wojny i potwornych zniszczeń.

Należy z całym naciskiem stwierdzić, że jedynie rozsądny, możliwy do przyjęcia w gronie obiektywnych ekonomistów czy polityków punkt wyjścia stanowi stan, jaki zastaliśmy na Ziemiach Zachodnich w roku 1945 — i to jest właśnie bilans otwarcia gospodarki polskiej na tych terenach. Jeżeli jednak zachodni statystycy chcą porównać obecny stan przemysłu na Ziemiach Zachodnich ze stanem sprzed wojny, możemy im to ułatwić podając następujące cyfry: jeżeli za 100 przyjmiemy dane z lat 1936—1938, to w roku 1957 produkujemy na Ziemiach Zachodnich: energii elektrycznej ponad 174%, węgla kamiennego ok. 103, węgla brunatnego ponad 113, koksu — 165, rudy żel. 254, surówki żel. — 138, stali ok. 250, obrabiarek ok. 5 razy więcej, kwasu siarkowego — 380%. Należy przy tym nadmienić, że równocześnie z doprowadzeniem do takiego wzrostu potencjału przemysłowego na Ziemiach Zachodnich, jakie ilustrują powyższe liczby, Polska Ludowa poważnie rozbudowała produkcję na centralnych terenach kraju, co przecież nie może być pomijane w argumentacji”.

kw.

650-LECIE LIDZBARKA WARMIŃSKIEGO

W r. 1308 Lidzbark otrzymał prawa miejskie. Jubileusz 650-lecia miasta stał się okazją do przypomnienia jego historycznych związków z Polską.

Od XIV w. Lidzbark był stolicą Warmii i siedzibą biskupów warmińskich. Od XV w., kiedy to Warmia została przyłączona do Polski, datuje się rozkwit miasta. W stolicy biskupiej zasiadał szereg znakomitych ludzi, dzięki którym Lidzbark promieniował jako jeden z ośrodków kultury polskiej. W XVI w. należeli do nich: wybitny dyplomata, humanista i pisarz Jan Dantyszek, uczony Stanisław Hozjusz, historyk Marcin Kromer. Z działalności kulturalnej i naukowej zasłynął na przełomie XVII i XVIII w. biskup Andrzej Chryzostom Załuski. W Lidzbarku powstało wiele utworów Ignacego Krasickiego, „księcia poetów”, który biskupstwo warmińskie otrzymał za panowania Stanisława Augusta (1766 r.). Na zamku lidzbarskim przebywał również Mikołaj Kopernik jako ekonomista i administrator dóbr kapitulnych. Osoba jego najmocniej podkreśla ścisły związek Lidzbarka (i całej Warmii) z Polską.

Mimo znacznych zniszczeń wojennych w Lidzbarku zachowało się sporo zabytków i pamiątek polskich. Potężny zamek gotycki, średniowieczna fara, stare miasto nad Łyną ściągają rzesze turystów. Lidzbark nadal nazywany jest „perłą Warmii”.

Honorowe przewodnictwo Komitetu Obchodu 650-lecia objął przewodniczący Rady Państwa Aleksander Zawadzki, który odwiedził Lidzbark w dniu 19 maja. Inauguracja jubileuszu nastąpiła 15 czerwca. Wszystkie ulice miasta szczelnie wypełnili mieszkańcy Lidzbarka. Zjechali też goście z innych miast województwa olsztyńskiego. Herold konny, ubrany w barwne szaty, odczytał na dziedzińcu zamkowym orędzie zapowiadające rozpoczęcie uroczystości. Następnie w pierwszym dniu obchodów jubileuszowych — otwarta została w zamku lidzbarskim wystawa rzeźby ludowej i twórczości plastyków olsztyńskich. W refektarzu zamkowym odbyła się sesja Miejskiej Rady Narodowej, z udziałem przedstawicieli partii, władz wojewódzkich i organizacji społecznych.

kw.